

Denne ukas viktigste

Møt på valgmøte på Vitensenteret i dag kl 1415 2

Essentials in English 3*Come to meeting with the rector election candidates today at 1415 in VilVite!* 3*BIO's Research Report 2008-09* 3*New round of First Aid courses at MatNat spring 2009* 3*Ny eksternweb kurs*..... 3**Siste nytt fra BIO** 3*Valgkampen fortsetter* 3*Håkon Dahle og Nils-Kåre Birkeland nær livets rot i Nordsjøens dypbiosfære?* 4*Min inspirasjonskilde* 4*Studvest : Tom Olav Klepaker, Institutt for biologi*..... 4*Help organising conferences*..... 4**Siste nytt fra verden rundt oss** 4*Forskningsdagene premierer nytenkning* 4*Flowcytometri møte på Solstrand*..... 4*Toktlederkurs*..... 4*IMBER Data Management Cookbook – give feedback* 5*Tilbud om nye førstehjelpskurs ved MN våren 2009* 5*Ledige stillinger for biologer*..... 5**Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter** 5*Viktig strategisk - svakt koordinert*..... 5**Ukens bilde** 6**Ny doktorgrad** 6*Disputas Lindsey J. Moore: T-celle-resptorer i laks*..... 6*Disputas Gunnhild Bødtker - "Nitratbehandling av oljereservoar"*..... 6*Proveforelesninger Gunnhild Bødtker* 6*Disputas Inger Elisabeth Måren: forvaltning av kystlynghei*..... 6**Info fra studieseksjonen** 7*Allmøte om revideringen - utsatt* 7*Lakselaget Foundation Scholarship and Opportunity Funds*..... 7**Nye medarbeidere** 7**Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier** 7*Nile Basin Research Programme Seminar Series: Biodiversity and Land Use Change* 7*European Society for marine Biotechnology Conference* 7*Summer school programmes* 7*BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)* 8*MBI and Sars Centre Seminars* 8**Nye artikler** 8*Håkon Dahle og Nils-Kåre Birkeland: betydelig horisontal genoverføring knytter varmetålende bakterie til arkene og Firmicutes* 8*Christiane Todt: struktur og evolusjon av pharynx hos flatormer* 8*Bjørn Roth og Fernando Oyarzun: hva betyr mest for kvaliteten på laksefileten?* 8

Denne ukas viktigste

Møt på valgmøte på Vitensenteret i dag kl 1415

Begge rektorkandidatene er å treffe fredag 20.3. kl 1415 i Vitensenteret. Kom dit! Dette valget er veldig viktig, og dette er vår sjanse til å få svar på våre spørsmål!

Hilsen Jarl

Løpende	Stimulering til bilateralt forskningssamarbeid innenfor grunnleggende forskning (BILATGRUNN)	Løpende	Arrangementsstøtte HAVBRUK
Løpende	Nærings-PhD	Løpende	Utenlandsstipend for FRIBIO-stipendiater
Løpende	Støtte til norsk deltagelse i etablering av forskningsinfrastruktur på ESFRI Roadmap 2008		
6. mar	Bergens Forskningsstiftelse rekrutteringsprogrammet	22.04.	IS-MOBIL = YGGDRASIL= Mobilitetsprogram for utenlandske ph.d-studenter og yngre forskere
20. mar	HFSP : Preregistrering	30.04	ERASMUS MUNDUS II
31. mar	HFSP : Innsending "Letter of Intent)		
22. april	INFRASTRUKTUR (AVIT , Vitenskaplige databaser og samlinger; eInfrastruktur) OBS: BIO internfrist . – innlevering av skisse 9. februar)	06.mai	ERC Advanced Grants Life Sciences
		4. jun	INFRASTRUKTUR (Storskalaforskningsinfrastruktur) OBS: BIO internfrist . – innlevering av skisse 9. februar)

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Essentials in English

Come to meeting with the rector election candidates today at 1415 in VilVite!

Today (20.3.09) at 1415 there is an open meeting with both UiB rector candidates at Vil Vite (2nd floor). Come there! This is our opportunity to ask the questions that relate to BIO.

BIO's Research Report 2008-09

The deadline for delivery of the annual research reports from Departments to the Faculty was last week. It included information about BIO's strategic plans:

BIO has many important challenges in the coming years. The building programme is the largest and most dominating. Although things are going as planned, there are some crucial aspects:

- we are still considerably short of the financing required for new equipment
- we still do not have an agreement concerning the refurbishing of the labs on the ground floor bioblock HIB, although this was promised in 2005
- we still have not been given information about rental costs for our new location, even though we were promised in 2004 that this would remain at the same level – this has not been mentioned either for 2009 or for the future.

We hope that MatNat will help us get answers for these questions.

One part of the building programme has been the reorganization of a number of our lab facilities. The first was the Biodiversity lab, which will be led and managed by BIO and DNS together, using the model for joint management established at the Zebrafish Lab. The next lab to be rebuilt / reorganised will be the living animal facilities, both at Marineolmen and Espegrend.

Espegrend is one of the cornerstones of marine research at UiB. It is involved in many externally financed projects. It needs to be maintained as a top international facility. The same arguments for renovating the ground floor labs hold for Espegrend. We have applied for support to NFR, and are asking MatNat for support as well – 2 million NOK ASAP.

Finally, there is the potential veterinary studies in Bergen option. It could be a very good way to help stabilize BIO's financial future. However, the initiative needs to be taken further.

New round of First Aid courses at MatNat spring 2009

MatNat is offering a new round of first aid courses to its employees. These will be organized in weeks 19, 20 and 21. More information to come about registration. We hope that as many people as possible will take advantage of this opportunity. [Learn more.](#)

Ny eksternweb kurs

(1) **Fram til påsken 2009** vil Formidlingsavdelingen holde kurs i publiseringsverktøyet for eksternweben for [innholdsprodusenter](#) og [redaktører](#). [Oversikt over kursene](#) og påmelding.

(2) ***it is now possible to insert images in the personnel pages!!

(3) Read the latest about developments with the external web / user manuals / and more ...

https://wikihost.uib.no/ewwiki/index.php/Main_Page

Siste nytt fra BIO

Valgkampen fortsetter

Siste leder i BIO-INFO er møtt med [motinnlegg](#) På Høyden. Alle instituttledere ved MN har også skrevet [et innlegg til fordel for en ny rektor](#), og den nåværende har svart. Slik jeg leser [Grønmos svar](#), er han enig i vår kritikk: Han fortsetter å sole seg i glansen av THES-undersøkelsen og toner ned betydningen av at UiB år for år faller på de indikatorene stortinget bruker når penger skal fordeles til universitetene. Vi har aldri sagt at det er hans feil at vi gjør det dårligere enn før, men vi beklager at han ikke synes det er et problem det må gripes fatt i.

Hilsen Jarl Giske

Håkon Dahle og Nils-Kåre Birkeland nær livets rot i Nordsjøens dypbiosfære?

Den ekstremt termofile bakterien *Thermosipho africanus* stamme TFC52B representerer en dyp forgreining i livets tre og en av de nærmeste nålevende slektninger til de tidligste organismene. Den er isolert fra vann produsert fra Troll-feltet i Nordsjøen. Artsnavnet *T. africanus* har den fått fordi den tilhører en bakterieart som tidligere bare er funnet i en varm kilde i Afrika. Genomsekvensanalysen viser bl.a. at horisontal genoverføring, dvs. genoverføring mellom ulike utviklingslinjer, har vært en hovedfaktor ved evolusjonen av denne organismen. Se også abstract av [artikkelen](#) mot slutten av denne utgaven.

Min inspirasjonskilde

Harald Kryvi sier at naturen selv har inspirerte ham til å bli biolog. Les mer i [På Høyden](#)

Studvest : Tom Olav Klepaker, Institutt for biologi

Tittel: **Lærerutdanninga. Får ikkje velja.**

Den integrerte lektorutdanninga ved UiB låser studentar til anten HF eller Mat-Nat. Fleire studentar føler seg feilinformert.

Help organising conferences

Kongressavdelingen i Bergen Reiselivslag representerer hele næringen. Vi har som oppgave å vise verden Bergens egenskaper som møte- og kongressby. Vi tilbyr gratis, uforpliktende råd og assistanse til enhver arrangør av møter, kurs, konferanser og kongresser.

Visit www.visitbergen.com to learn more – including free photos to use in conference publicity, a gift shop of “Norwegian” gifts for key speakers, free profiling material to use when travelling abroad, free information material to add to conference folders ... and more. see the [product manual](#).

Rektorvalkampen 2009

På [denne sida](#) samlar På Høyden alt stoff om rektorvalkampen

Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) har utfordret rektorkandidatene til å møte velgerne i debatt om elitisme, mangfold og likestilling fredag 27. mars kl. 16.15-18.00 i Egget, Studentsenteret.

Les mer [her](#).

Dag L. Aksnes skriver i [På Høyden](#) om ”Faglig ledelse og demokrati”. **Jarl Giske** og alle de åtte instituttlederne ved MatNat skriver en leserbrev i [På Høyden](#) som sier at ”UiB trenger ny ledelse”.

Siste nytt fra verden rundt oss

Forskningsdagene premierer nytenkning

Forskningsrådet lyser ut til sammen 450.000 kroner i støtte til arrangementer under Forskningsdagene 2009. [Les mer](#)

Arrangementsstøtte Forskningsdagene 2009 (ArrForskdag)

Forskningsrådet vil stimulere til mer formidling og inviterer til konkurranse om støtte på inntil 50.000 kroner til nye, spennende arrangementer under årets Forskningsdager.

Søknadsfrist: 20.04.2009 kl 23:59 [Les mer](#)

[les mer fra UiB's Forskningsdagene kontakter](#) Gro Malnes Øvrebø og Arve Aksnes

Flowcytometri møte på Solstrand

NFCF arrangerer 2-dagers møte på Solstrand Hotell utenfor Bergen 2. og 3. juni 2009. Det legges opp til et variert program med hovedvekt på metode og applikasjoner. Foruten forelesninger blir det utstilling og korte presentasjoner med representanter fra firmaer som driver innen flowcytometri.

Her finner du: [Program](#), [påmeldingsskjema](#) samt [faktura](#). I og med årets møte skal være på Solstrand Hotell ber arrangøren om at fristen for påmelding/innbetaling overholdes.

Påmeldingsfrist er 15. april 2009.

Toktlederkurs

Det vil bli arrangert toktlederkurs på Nykirkekaien i Bergen den 26 mars 2009. Kurset er for nye og erfarne toktledere, og dem som kanskje skal bli toktleder i fremtiden, eller som ønsker å bli det, og det

er også plass til dere som reiser mye tokt uten å være toktleder det meste av det som presenteres og diskuteres ilt av dagen angår alle toktdeltagere. Kurset varer fra 0900 til 1500, med innlagt enkel lunsj. Påmelding skjer til undertegnede innen fredag 21 mars kl 1200.

Neste kurs i Bergen etter dette er 20 april, og neste kurs etter det er i Flødevigen 27 mai. Påmelding til disse kursene kan også gjøres til undertegnede nå!

Tilbakemeldingene fra de 61 som deltok i fjor var gode, så sjansene for at det kan være en nyttig og givende dag er store!

Per Wilhelm Nieuwejaar, Rederisjef/Director Research Vessel Department. Tel: +47 55 23 68 49

Mob: +47 91 31 74 65. pern@imr.no

IMBER Data Management Cookbook – give feedback

The IMBER Data Management Committee (DMC) has developed the "IMBER Data Management Cookbook" with simple "recipes" to guide marine researchers through data collection and documentation. Please help us to improve the Cookbook by taking a look at the draft version NOW available online at <http://planktondata.net/imber/>. Icons at top right of the online version allow you to print or download the Cookbook to browse at leisure or take to sea.

Please send your comments to the IMBER Data Liaison Officer, Sophie.Beauvais@univ-brest.fr. We thank you in advance for your input.

Tilbud om nye førstehjelpskurs ved MN våren 2009

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet vil nå tilby nye førstehjelpskurs til sine ansatte. Kursene vil bli arrangert i uke 19, 20 og 21. Vi vil innen kort tid sende ut en melding med lenke for elektronisk påmelding. Vi håper at tilbudet om førstehjelpskurs vil bli godt mottatt ved instituttene, og at flest mulig vil melde seg på! [Ler mer.](#)

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
Open now	PhD studentship Developmental plasticity and phenotypic programming. Glasgow University.
Various	IMARES have a large set of vacancies for positions which are on a track to permanent positions
Open now	2 PhDs at Max Planck in Bremen (microbiology)
21.03	Institutt for biomedisin, UiB: Seniorkonsulent (studieleder)
22.03	Professor/I. amanuensis i Mikrobiologi ved Universitetet i Oslo
25.03	HI: Forsker innen fysisk/biologisk modellering
30.03	HI: Forsker - helse og velferd hos fisk
30.03	BIO: Seniorkonsulent (studieleiar)
30.03	A number of advisor positions are available at Firkseridirektoratet. Learn more.
31.03	Postdoktor i bioinformatikk med fokus på mikrobielle organismer i Marseille i Frankrike
31.03	PhD stilling i Zooplankton økologi ved University of St Andrews and Institute of Zoology London
01.04	HI: Avdelingsingeniør - plankton
02.04	BIO: Postdoktor i mikrobiologi
06.04	Postdoc Bivalve biology, biogeochemistry, climate, LEMAR, France
06.04	Europôle Mer: Postdoctoral position in bivalve biology
15.04	HI: Forskar - fiskeriakustikk
?	Research Assistant Professor positions (marine sciences) at Hampton University
01.06	IPY Postdoctoral Fellow : Physiological Plant/Ecosystem Ecologist, U of Alaska

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Viktig strategisk - svakt koordinert

[Forskningsrådet](#) sier at store programmer bør videreutvikles som virkemiddel for nasjonale forskningspolitisk prioriterte tema- og teknologiområder. Men virkemiddelet kan med fordel skifte navn, mener ekspertpanel. Les mer fra [Forskningsrådet](#).

Ukens bilde

Pure Gold! (our new Research Coordinator that is!)

Photographer: Kaja Iden

Description: Ærgjerrig medaljevinner. Aud Larsen var medlem av laget som vant BIO-lympiaden som ble avviklet 16.03.09 under administrasjonens to-dagers seminar på Bjørnefjorden hotell.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ...

Please send your pictures to [Elinor Bartle](mailto:Elinor.Bartle@uib.no) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Ny doktorgrad

Disputas Lindsey J. Moore: T-celle-resptorer i laks

Cand.scient. Lindsey J. Moore disputerer for ph.d.-graden fredag 27. mars med avhandlingen: "Molecular characterisation of T cell co-receptors CD3, CD8 and CD4 in Atlantic salmon (*Salmo salar*)"

Veiledere: Ivar Hordvik, Audun Nerland

Bedømmelseskomite: Director of the Microbiology Graduate Program Eva Bengtén, University of Mississippi, USA, Associate professor Tor Brynjar Stuge, Universitetet i Tromsø

Professor Karin Pittman, BIO (leder), Dept. of Biology, Universitetet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Heidrun Wergeland, Universitetet i Bergen

Tid: Fredag 27. mars 2009, kl. 10.15

Sted: Stort Auditorium, rom 2144, Datablokken, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgt. 55

Alle interesserte er velkommen

Link: <http://meldinger.uib.no/melding.php?kategori=6&id=43168>

Disputas Gunnhild Bødtker - "Nitratbehandling av oljereservoar"

Gunnhild Bødtker disputerer for dr.philos. graden fredag 27. mars med avhandlingen "Microbial response to nitrate treatment in offshore oil fields"

Bedømmelseskomite: Professor, ph.d. Karsten Pedersen, Göteborgs Universitet

Associate professor Bjarne Landfald, Universitetet i Tromsø, Professor Lise Øvreås, BIO (leder)

Leder for disputas: Professor Vigdis Lid Torsvik, Universitetet i Bergen

Tid: Fredag 27. mars 2009, kl 10.15, Sted: Aud 101, Institutt for biologi, Jahnebakken 5

Alle interesserte er velkommen!

Link: http://www.uib.no/info/dr_grad/2009/Bodtker_Gunhild.html

Proveforelesninger Gunnhild Bødtker

Cand.scient Gunnhild Bødtker vil holde følgende prøveforelesninger for den filosofiske doktorgrad:

Selvalgt emne: "Microbial enhanced oil recovery (MEOR), approaches and possibilities"

Tid: Torsdag 26. mars 2009, kl 13.15, Sted: Aud 101, Institutt for biologi, Jahnebakken 5

Oppgitt emne: "The use of micro-arrays and Q-PCR for analysis of microbial diversity, abundance and activity in the environment"

Tid: Torsdag 26. mars 2009, kl 15.15, Sted: Aud 101, Institutt for biologi, Jahnebakken 5

Disputas Inger Elisabeth Måren: forvaltning av kystlynghei

Cand.scient. Inger Elisabeth Måren disputerer for ph.d.-graden tirsdag 31. mars med avhandlingen: "Effects of Management on Heathland Vegetation in Western Norway"

Veiledere: Vigdis Vandvik, John Birks, Peter Emil Kaland, Ole Reidar Vetaas

Bedømmelseskomite: Professor Allison Hester, Macaulay Institute, Aberdeen, UK

Professor Desmond B.A. Thompson, Edinburgh, UK

Mary Losvik, Bergen Museum (leder)

Dept. of Biology, Universitetet i Bergen

Tid: Tirsdag 31. mars 2009, kl. 11.15, Sted: Auditorium 3, Realfagbygget
Alle interesserte er velkommen!
Link: http://www.uib.no/info/dr_grad/2009/Maaren_IngerElisabeth.htm

Info fra studieseksjonen

Allmøte om revideringen - utsatt

Allmøte om revisjon er utsatt til uken etter påske, nærmere annonsering kommer.

Lakselaget Foundation Scholarship and Opportunity Funds

The Lakselaget Scholarship Fund and Opportunity Funds were established to celebrate, encourage and advance the organization's motto, *women who swim against the current*. Their goals are to promote the international connections between Norway and Minnesota, and learn, teach and share knowledge that will benefit women in their complex roles in today's society. [Read More](#)

Nye medarbeidere

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Nile Basin Research Programme Seminar Series: Biodiversity and Land Use Change

Guest lecture: Pastoralists, space and time in Africa: Dialoging ecological and social change by Prof. Gufu Oba, University of Life Sciences, Ås Thursday 19th March at 10:15-12:00
Seminar room, Unifob Global, Nygårdsgaten 5, 5th floor
All welcome! www.nile.uib.no

Grow09

Årets entreprenørskapskonferanse, Grow09 – 25. og 26. mars, har et spennig program og du er herved invitert! Vi gjør oppmerksom på at studenter, gründere og bedrifter i tidlig fase får subsidierte priser; kun kr. 495,- for en dag/ kr. 990,- for begge konferanse dager inklusive lunsj. Disse billettene gis fra et førstemann til mølla prinsipp, så det gjelder å melde seg på raskt!

Du kan blant annet delta på parallellsesjon om etableringen av The Hub
- for deg som tenker litt annerledes: <http://framfilm.no/HUB/HUB.HTML>

The Hub har som formål å støtte personer med ideer og prosjekter for en bedre verden. Sosialt entreprenørskap kalles det, og endringsagenter tilknyttet The Hub har tilgang på lokaler og nettverk i 14 byer på fire kontinenter. Denne sesjonen er for deg som har en forretningsidé, er gründer, arbeider med entreprenørskap og innovasjon eller dersom du bare søker inspirasjon og nye perspektiver.

For mer informasjon og påmelding: www.grow09.no

Ved påmelding for billetter til subsidierte priser for gründere og bedrifter i tidlig fase, skriv inn koden grst10 i referansekode feltet i påmeldingsskjemaet. Prisen vil ikke endres i selve skjemaet, men dette vil ordnes før fakturering.

European Society for marine Biotechnology Conference

I am pleased to invite you to the next ESMB (European Society for marine Biotechnology) conference: BIOTECHNOLOGICAL EXPLOITATION OF MARINE RESOURCES that will be held in Concarneau France on September 1-3, 2009. This conference is one of the events organised within the framework of the 150th anniversary of the Marine Station of Concarneau, the oldest marine station in the world! [Read more!](#)

Summer school programmes

Date	Location	Course title	application deadline
May 25-30	Polish Academy of Sciences	Summerschool in Ecology and Biodiversity	1 April 2009
May 28 – June 5	Spetses, Greece	Dynamics and Mechanisms in Protein Science (University of Copenhagen)	15 April

June 22-July 4	Neuchâtel (Switzerland)	Highlights in microtechnology	19 April 2009
Fall 2009	The University of Iceland	STUDYING MARINE MAMMALS IN THE WILD	1 March 2009

BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)

Welcome to the BBB Seminars at the Gade Institute. Please check the [web page](#) for upcoming information. The seminars are held Thursdays in BBB, Auditorium 4. NB! Extra BBB-HIB/Realfagb./NIFES campus bus trip after the seminar, departure at 14.05 from the BBB main entrance.

MBI and Sars Centre Seminars

Check out upcoming speakers and topics on the [schedule](#).

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her?
Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format) til Jarl så snart du har sidetall.

Håkon Dahle og Nils-Kåre Birkeland: betydelig horisontal genoverføring knytter varmetålende bakterie til arkene og Firmicutes

Nesbo, Camilla L., Bapteste, Eric, Curtis, Bruce, Dahle, Håkon, Lopez, Philippe, Macleod, Dave, Dlutek, Marlena, Bowman, Sharen, Zhaxybayeva, Olga, Birkeland, Nils-Kåre, Doolittle, W. Ford 2009. The Genome of *Thermosiphon africanus* TCF52B: Lateral Genetic Connections to the Firmicutes and Archaea. JOURNAL OF BACTERIOLOGY 191: 1974-1978

Abstract: Lateral gene transfers (LGT) (also called horizontal gene transfers) have been a major force shaping the *Thermosiphon africanus* TCF52B genome, whose sequence we describe here. Firmicutes emerge as the principal LGT partner. Twenty-six percent of phylogenetic trees suggest LGT with this group, while 13% of the open reading frames indicate LGT with Archaea.

Christiane Todt: struktur og evolusjon av pharynx hos flatormer

Todt, Christiane 2009. Structure and Evolution of the Pharynx Simplex in Acoel Flatworms (Acoela) JOURNAL OF MORPHOLOGY 270: 271-290

Abstract: The homology of pharynges within the mostly pharynx-less Acoela has been a matter of discussion for decades and even the basic question of whether a pharynx is a primitive trait within the Acoela and homologous to the pharynx of platyhelminth turbellarians is open. By using fluorescence staining of musculature, as well as conventional histological techniques and transmission electron microscopy, the present study sets focus on the mouth and pharynx (where present) of seven species of Acoela within Paratomellidae, Solenofilomorphidae, Hofsteniidae, Proporidae, and Convolutidae, as well as one species of Nemertodermatida and Catenulida, respectively. It is shown that among the investigated families of acoels there is a great variability in muscle systems associated with the mouth and pharynx and that pharynx histology and ultrastructural characters are widely diverse. There are no close similarities between the acoel pharynges and the catenulid pharynx but there is a general resemblance of the musculature associated with the mouth in the representatives of Paratomellidae and Nemertodermatida. On the basis of the profound differences in pharynx morphology, three major conclusions are drawn: 1) the pharynges as present in Recent acoels are not homologous to the pharynx simplex characteristic for Catenulida and Macrostomida within the Platyhelminthes; 2) the different muscular pharynx types of acoels are not homologous between higher taxa and thus a single acoel-type pharynx simplex cannot be defined; 3) the presence of a muscular pharynx most likely does not represent the ancestral state.

Bjørn Roth og Fernando Oyarzun: hva betyr mest for kvaliteten på laksefileten?

Roth B., Birkeland S., Oyarzun, F. 2009. Stunning, pre slaughter and filleting conditions of Atlantic salmon and subsequent effect on flesh quality on fresh and smoked fillets. Aquaculture 289: 350-356

Abstract The aim of this study was to investigate how stunning methods in combination with pre slaughter conditions such as pumping and live chilling influence the flesh quality in both fresh and smoked products of Atlantic salmon (*Salmo salar*). For quality measurements, a total of 181 fish were

percussive stunned at the 1) cage, 2) after pumping and 3) after live chilling, where half of the fish were stimulated with 16 s of electricity in order to simulate electrical stunning. Muscle pH and rigor index were measured for 4 days in 10 fish from each group (n=60). The other 121 fish were either pre (n=57) or post rigor filleted (n=64). After 7 days on ice storage one fillets from each fish was analyzed for gaping, color, drip loss, and texture hardness, while the other fillet was dry salted and smoked and evaluated 14 days post mortem. Muscle pH and time to onset of rigor decreased according to the number of events (pumping, live chilling and electrical stunning). For fresh fillets the filleting method was the predominant factor for the end quality overshadowing the influence of pre slaughter conditions and stunning method. Salting and smoking eliminated differences caused by slaughter or filleting methods. We conclude that the quality of Atlantic salmon is influenced in following order: stunning method < pre slaughter conditions < filleting method < processing by salting and smoking.